

2014/030

ONTVANGEN 24 FEB. 2015

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

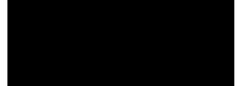
>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Christelijke Hogeschool Windesheim
College van Bestuur
t.a.v. de heer prof. dr. A.W.C.A. Cornelissen
Postbus 10090
8000 GB ZWOLLE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum **19 FEB. 2015**

Betreft Aanvraag doelmatigheidstoets Ad-programma Sociaal werk in de zorg

Onze referentie
730891

Uw brief van
18 september 2014

Uw referentie
2014 - 1656

Geachte heer Cornelissen,

Met uw brief van 18 september 2014, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 25 september 2014, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate degreeprogramma Sociaal werk in de zorg (deeltijd) als bekostigd programma binnen de aan uw instelling verbonden bacheloropleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening in Zwolle te verzorgen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 30 december 2014, kenmerk 2014/030, negatief geadviseerd over uw aanvraag. De aanvraag voldoet naar het oordeel van de CDHO aan de criteria a en c, maar niet aan het criterium b in artikel 6 van de Beleidsregel doelmatigheid Hoger Onderwijs 2014 van 3 juli 2014 (hierna: Beleidsregel). Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Advies Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (hierna: VWS) heeft mij bij brief van 29 januari 2015, kenmerk DLZ/KZ-132331, positief geadviseerd over uw aanvraag en over de vergelijkbare aanvraag van de Christelijke Hogeschool Ede. De CDHO heeft meermaals tevergeefs bij VWS aangedrongen op advisering over beide aanvragen.

VWS is van opvatting dat er vanuit de gehandicaptensector een sterke behoefte is aan verdere scholing van professionals met een mbo-achtergrond. Reden hiervoor is de decentralisatiebeweging als gevolg van de overgang van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO). VWS onderkent dat er aan voorgesteld Ad-programma een maatschappelijke behoefte bestaat in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte. VWS tekent hierbij aan dat het aanbeveling verdient in te zetten op landelijke doorontwikkeling van dit nieuwe type Ad-aanbod in een goede wisselwerking tussen theorie en praktijk en in samenspraak met Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland. Het aanbod in dit type Ad-programma zou naar de mening van VWS niet beperkt moeten blijven tot twee hogescholen.

Bijlagen
2

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Het advies van de CDHO alsmede de brief van VWS, die integraal onderdeel uitmaken van dit besluit, treft u hierbij aan.

Onze referentie
730891

Besluit

In afwijking van het advies van de CDHO en overeenkomstig het advies van VWS, gelet op het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Ad-programma Sociaal werk in de zorg als bekostigd programma in Zwolle te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

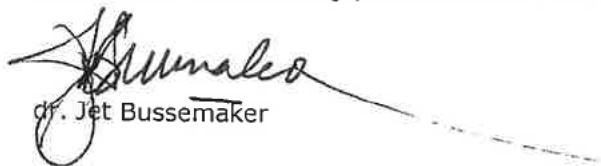
Gezien de adviezen van de CDHO en VWS ben ik van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien het Ad-programma niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavig programma een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuw Ad-programma. In verband met het vervallen van dit besluit na tien maanden raad ik u aan zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuw Ad-programma in te dienen.

Een afschrift van dit besluit is gezonden aan de CDHO, de NVAO, het Ministerie van VWS, Directie Langdurige Zorg, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs, de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen) en de secretaris van het Landelijk Platform Associate degree.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte mevrouw Bussemaker,

Advies

Op 25 september 2014 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om het Associate degreeprogramma (hierna: Ad) Sociaal werk in de Zorg als bekostigd deeltijd programma in Zwolle te verzorgen. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 3 november 2014 was de commissie gelet op de zorgvuldige besluitvorming die zij in acht wilde nemen genoodzaakt om een nieuwe beslistermijn te stellen. Deze termijn is gesteld op 12 januari 2015.

datum
30 december 2014

onderwerp
nieuw Ad programma
deeltijd
hbo Ad
Sociaal werk in de Zorg
Christelijke Hogeschool
Windesheim
Zwolle

ons kenmerk
2014/030

bijlage
beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Christelijke Hogeschool Windesheim om Sociaal werk in de Zorg als bekostigd Ad-programma binnen de hbo bachelor opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening in Zwolle te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Het Ad programma Sociaal Werk in de Zorg (hierna: SWZ) leidt op voor het nieuwe beroep sociaal werker in de zorg. De Ad richt zich op professionalisering van beroepsbeoefenaars die begeleidende en coördinerende taken uitvoeren binnen de sector Zorg en Welzijn in het algemeen, en meer specifiek binnen het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het programma is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Christelijke Hogeschool Ede en de branchevereniging Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland. Bij de VGN zijn 165 instellingen aangesloten die zorg en ondersteuning bieden aan mensen met een verstandelijke, lichamelijke en/of zintuiglijke beperking. De drie partijen zijn overeengekomen een consortium te vormen met als hoofddoelstelling het actief aanbieden van onderwijs aan werkenden op niveau 5 (Associate degree) in de langdurige zorg. De Ad is gekoppeld aan de hbo bacheloropleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening.

Aanvrager doet een onderbouwd beroep op de criteria a, b en c van de Beleidsregel.

pagina 2 van 7 **Motivering**

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en c van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet naar de mening van de commissie niet aan criterium b van de Beleidsregel.

De commissie heeft op 24 september 2014 ook een aanvraag voor een Ad Sociaal werk in de Zorg van de Christelijke Hogeschool Ede ontvangen. Dit voornemen heeft betrekking op een duale variant van de opleiding in de vestigingsplaatsen Ede en Dordrecht. De commissie heeft ter uitvoering van artikel 4 lid 6 van de Beleidsregel 2014 beide aanvragen in onderling verband beoordeeld.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

In de sectoren Gezondheidszorg en Gedrag en Maatschappij bestaat al een aantal Ad-programma's die zowel door bekostigde als private aanbieders worden aangeboden. Voorbeelden zijn de Ad Ervaringsdeskundige in de zorg, de Ad Welzijn en zorg voor ouderen, de Ad Praktijkondersteuners in de zorg, de Ad Management in de Zorg, de Ad Jeugdzorgwerker, de Ad Kinderopvang en de Ad Pedagogische Educatief medewerker. Deze Ad's hebben betrekking op een bepaalde discipline (Management of HRM) of zij zijn gericht op specifieke doelgroepen: (jonge) kinderen, ouderen of verslaafden. Er zijn geen Ad-opleidingen die primair gericht zijn op de doelgroep gehandicapten of de geestelijke gezondheidszorg. De commissie constateert dat de opleiding op Ad niveau nieuw is. De aanvraag voldoet aan criterium a van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

De aanvrager doet een beroep op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

De aanvrager voert als argumentatie voor de maatschappelijke behoefte aan dit Ad-programma de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, het Rijksprogramma Welzijn Nieuwe Stijl in de welzijnssector en de recent aangenomen Wet Langdurige Zorg aan. De commissie is van mening dat de bewijsvoering van de aanvrager op dit punt onvoldoende is. De transitie in de zorg verkeert in het beginstadium. Voorgenoemde wetten en het Rijksprogramma Welzijn Nieuwe Stijl bieden geen bewijs voor de stelling van aanvrager dat er een maatschappelijke behoefte aan Ad'ers SWZ bestaat.

Ter verificatie van de maatschappelijke behoefte heeft de Commissie op 25 september 2014 om een beleidsmatige reactie van het Ministerie van VWS gevraagd. Ondanks het feit dat de commissie diverse malen heeft gerappelleerd heeft VWS geen inhoudelijke reactie verstrekt aan de Commissie.

De commissie heeft eveneens een verzoek om informatie ingediend bij de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Uit de reactie van de Vereniging Nederlandse Gemeenten op dit voornemen bleek dat de ontwikkelingen in de zorg erg weerbarstig zijn en dat de Nederlandse gemeenten op zeer diverse wijzen invulling geven aan coördinatie en begeleiding in de sector Zorg en Welzijn. De VNG treedt niet in de rol van werkgever op en had ook geen gegevens over de behoefte aan Ad'ers Sociaal werk in de Zorg. De VNG gaf aan dat het curriculum naar haar mening nog niet helemaal decentralisatie proof was.

pagina 3 van 7 Zij was van mening dat motivatie, risico's durven nemen, ondernemerschap en budget- en bestedingskennis belangrijke vaardigheden en competenties zijn voor deze beroepsbeoefenaars.

Op grond van het gebrek aan aanknopingspunten in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, het Rijksprogramma Welzijn Nieuwe Stijl in de welzijnssector en de recent aangenomen Wet Langdurige Zorg, het ontbreken van een reactie van VWS en de reactie van de VNG kan de commissie geen maatschappelijke behoefte aan deze specifieke Ad vaststellen.

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte doet de aanvrager een beroep op gegevens van het ROA (*Schoolverlaters enquête 2011-2012*) waaruit blijkt dat 43% van de afgestudeerden van een duale hbo bachelor opleiding SPH minimaal werkzaam is op hun eigen opleidingsniveau. Dat houdt in dat de overige 57% van de hbo bachelor onder hun eigen niveau werkzaam is. Slechts 40% van de afgestudeerden Sociaal Pedagogisch Werk op niveau mbo-4 (BBL) vindt dat hun opleiding een goede startbasis voor de arbeidsmarkt biedt. De aanvrager leidt hier een behoefte voor deze Ad aan af. De commissie interpreteert deze gegevens als signaal voor een problematische arbeidsmarkt op zowel mbo als hbo niveau. Dat blijkt ook uit *ROA: de arbeidsmarkt naar opleiding en Beroep tot 2018* voor mbo zorg en welzijn en hbo paramedisch. Het feit dat uit ROA 2011-2012 blijkt dat 57% van de mbo-4 opgeleiden een cursus of bedrijfsopleiding volgde na het behalen van hun diploma geldt voor veel werknemers. De commissie vindt deze bij- of opscholing vooralsnog een zaak van werkgevers en beziet in dat licht ook de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland als vertegenwoordiger van een groot aantal werkgevers in de gehandicaptenzorg.

De verkenningcommissie hoger sociaal agogisch onderwijs constateerde in haar verkenning dat door de verschuiving van de behoefte aan mbo-opgeleide naar hbo-opgeleide professionals in deelsectoren van de arbeidsmarkt, zoals in de gehandicaptenzorg, behoefte ontstaat aan professionals op associate degree-niveau (*Meer waarde, april 2014, p. 18*). De aanvrager is van mening dat met name ook voor de 'oudere' werknemer die nog meegenomen moet worden in de recente maatschappelijke ontwikkelingen ofwel 'Het Nieuwe Werken', het Ad-programma wenselijk is. De commissie beziet dit vooralsnog als een bijscholings taak voor de werkgevers.

Op grond van de diverse werkveldraadplegingen is gebleken dat de sociaal werkers in de zorg in de praktijk aan de slag kunnen als persoonlijk begeleider, woonbegeleider, activiteitenbegeleider, pedagogisch werker, ouderenadviseur, beroepskracht primair proces gehandicaptenzorg en als sociaal dienstverlener. De VGN verwacht vanwege de transitie in de zorg de komende jaren landelijk duizenden baanopeningen. De commissie is echter op dit moment niet overtuigd van het civiele effect van deze opleiding. Een arbeidsmarktbehoefte van duizenden Ad'ers is dan ook erg onwettelijk in deze turbulente en onzekere transitieperiode.

De aanvrager heeft op basis van regionaal arbeidsmarktonderzoek (*de regioportretten van de werkgeversverbanden (WVG) Zorg & Welzijn* uit 2013 de arbeidsmarktbehoefte in kaart gebracht. Uit arbeidsmarktinformatie over de regio's IJsselvecht, Noordwest-Veluwe/Stedendriehoek en Twente blijkt dat er op niveau 5 (Ad niveau) in deze regio's een vervangingsvraag is van 3050 personen tot 2017.

pagina 4 van 7 De uitbreidingsvraag naar sociaal pedagogische hulpverleners op niveau 5 is negatief: -/- 230 werknemers. Per saldo gaat het om een behoefte van 2820 werknemers SPH (705 op jaarbasis) op Ad-niveau in de periode 2013-2017 voor de regio's IJsselvecht, Noordwest-Veluwe/Stedendriehoek en Twente samen. De aanvrager heeft een aantal werkgevers gevraagd hoeveel werknemers van hun organisaties de gelegenheid krijgen deze Ad te volgen. Hieruit kwam naar voren dat dit op jaarbasis in totaal 15 tot 40 medewerkers zullen zijn. Zoals hierboven reeds is opgemerkt gaat het hier vooralsnog om een bijscholingstaak van werkgevers.

De commissie is van mening dat de aanvrager de arbeidsmarktbehoefte niet heeft aangetoond. De ROA gegevens geven een negatieve indicatie, de regionale arbeidsmarktonderzoeken alleen zijn onvoldoende en de verwachtingen van werkgevers dat 15 tot 40 studenten de opleiding op jaarbasis zouden mogen volgen zijn slechts indicatief en bovendien vooralsnog een taak voor de werkgevers.

De commissie is voorts van mening dat de aanvrager de maatschappelijke behoefte niet heeft aangetoond. Een inhoudelijke visie van het Ministerie van VWS ontbreekt en de uitspraak van de Vereniging Nederlandse Gemeenten wijst juist op een veelheid aan opties voor gemeenten om de personeelsvoorziening in de zorg te organiseren. Gegeven de onzekerheden aangaande de transitie in de zorg is de commissie van mening dat het voornemen niet voldoet aan criterium b van de Beleidsregel. Zodra VWS-beleid inzake transitie in de zorg uitgekristalliseerd is dan is er wellicht meer duidelijkheid over de arbeidsmarktperspectieven voor Ad'ers Sociaal Werk in de Zorg.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

De RCHO heeft geconstateerd dat de Christelijke Hogeschool Windesheim met betrekking tot haar zwaartepuntvorming goed beleid voert. De hogeschool concentreert zich op de vier focusgebieden: 'MKB', 'Innovatie', 'Jong en Oud' en 'Educatie'. Voorts draagt de hogeschool bij aan diverse topsectoren, waaronder de Topsector Life Sciences & Health. De commissie is van mening dat de aanvraag in voldoende mate is te relateren aan het zwaartepunt 'Jong en Oud' omdat dit een van de drie thema's is binnen de opleiding. Het aansluiten op het zwaartepunt impliceert dat de aanvraag in beginsel voldoet aan criterium c van de Beleidsregel, tenzij de commissie van oordeel is dat er al ruimschoots voldoende Ad's worden aangeboden om in de behoefte te voorzien.

Vanaf 25 september 2014 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de Ad Sociaal Werk in de Zorg in Zwolle aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ontvangen over dit voornemen.

De aanvrager verwacht 25 tot 40 studenten op jaarbasis (6-10% van de actuele instroom in de bachelor). Deze verwachting heeft aanvrager gebaseerd op het aantal werkenden in de regio met een verwante mbo vooropleiding, verklaringen van werkgevers over het aantal medewerkers dat zij jaarlijks de gelegenheid willen bieden deze Ad te volgen en uit enquêtes onder potentiële studenten. De commissie constateert dat deze verwachtingen reëel zijn.

pagina 5 van 7 Gelijktijdig met de indiening van dit voornemen door de Christelijke Hogeschool Windesheim heeft de Christelijke Hogeschool Ede (hierna: CHE) een aanvraag doelmatigheid ingediend voor dit Ad-programma in de vestigingsplaatsen Ede en Dordrecht. Beide hogescholen geven aan dat zij een eigen regio (Zwolle t.o.v. Ede en Dordrecht) bedienen. Gelet op de intensieve samenwerking binnen het consortium constateert de commissie dat hierover vooraf is afgestemd.

Aanvrager heeft ervoor gekozen het Ad-programma in deeltijd aan te bieden. De Ad speelt met name in op de doelgroep werkenden die door hun werkgever in de gelegenheid worden gesteld een Ad te volgen. 70% van de werkgevers heeft ook aangegeven dat de vorm deeltijd of duaal de meest aangewezen vorm voor deze Ad is (40% duaal, 30% deeltijd, 30% voltijd). Van de geënquêteerde mbo docenten geeft 48% een duale vorm het meest geschikt te vinden voor haar leerlingen, slechts 13% kiest voor deeltijd. De commissie is van mening dat, aangezien een groot deel van de behoefte zich concentreert op bestaande beroepsbeoefenaars die bepaalde relevante competenties missen, een duale of deeltijd vorm het meest passend is voor het merendeel van de doelgroep. De commissie is echter, gelet op hetgeen zij reeds onder criterium b heeft geadviseerd, op dit moment niet overtuigd van het civiele effect van deze opleiding. Aangezien de arbeidsmarkt op mbo en hbo niveau al problematisch is en de toegevoegde waarde van deze beroepsbeoefenaars nog niet duidelijk is beantwoordt de aanvraag volgens de commissie niet aan een arbeidsmarktbehoefte.

De aanvrager beschikt over de benodigde kennisinfrastructuur aangezien zij binnen het domein Gezondheid en Welzijn al opleidingen Sociaal Pedagogische Hulpverlening, Maatschappelijk Werk en Dienstverlening, Toegepaste Gerontologie en Verpleegkunde aanbiedt. Er zijn werkveldadviescommissies verbonden aan deze opleidingen en via de werkveldcontacten is er kennis beschikbaar op het gebied van de langdurige zorg en de aanpak van sociale vraagstukken op het vlak van welzijn en participatie. Tevens is er een kenniskring van het lectoraat Klantenperspectief van Windesheim Flevoland waarbinnen onderzoek wordt gedaan naar zorglogistiek, nazorg op maat en inclusie.

De commissie heeft ten slotte geconstateerd dat de naam van het Ad programma tot stand is gekomen door middel van afstemming tussen de aanvragende hogescholen, de Vereniging Hogescholen en het werkveld. Deze gezamenlijke aanpak verdient navolging omdat op deze wijze de transparantie van het opleidingsregister wordt bevorderd.

De commissie is, ondanks het niet voldoen aan een arbeidsmarktbehoefte, van mening dat er landelijk ruimte is voor dit initiatief. Het voornemen voldoet aan criterium c van de Beleidsregel.

pagina 6 van 7 *Conclusie*

Gelet op het voorafgaande concludeert de commissie dat de aanvraag niet voldoet aan criterium b van de Beleidsregel, aangezien de opleidingsbehoefte n.a.v. de transitie in de Zorg momenteel onvoldoende is uitgekristalliseerd. De commissie kan derhalve vooralsnog niet de macrodoelmatigheid van het voornemen onderkennen.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

**Bijlage:
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding**

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.

724692
3-2-2015
HO&S

BL

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de heer drs R. Minnée
IPC: 2250 HO&S
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

→ Best IT 512

Directie Langdurige Zorg
Rijnstraat 50
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

Kenmerk
DLZ/KZ-132331

Datum 29 JAN. 2015
Betreft Advies AD Sociaal werk in de zorg

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Geachte heer Minnée,

De hogescholen CHE en Windesheim hebben, in samenwerking met VGN, beide een voorstel voor een Associate degree (AD) Sociaal werk in de zorg (binnen de hbo bachelor Sociaal Pedagogische Hulpverlening) ingediend. Eind 2014 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs negatief geadviseerd op beide voorstellen. Ik verzoek u om, met inachtneming van het onderstaande, te overwegen toch over te gaan tot honorering van de aanvraag.

Belangrijkste argument voor CDHO om negatief te adviseren, is het oordeel dat de bewijsvoering van de aanvrager onvoldoende is wanneer het gaat om het standpunt dat de opleiding voldoet aan het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte. Ik ben me ervan bewust dat de commissie over de maatschappelijke behoefte advies heeft gevraagd aan dit ministerie, maar niet heeft gekregen. Graag voldoe ik hier alsnog aan.

Vanuit de gehandicaptensector is aangegeven dat aan de AD Sociaal werk in de zorg een sterke behoefte is. Zoals VGN zelf al beschrijft in de onderbouwing, zullen als gevolg van de decentralisatiebeweging van AWBZ naar Wmo en Jeugdwet wijzigingen optreden in het beroep van de werkers in de gehandicaptensector (veelal mbo). Doordat een deel van de taken/werkzaamheden is verplaatst naar het gemeentelijk domein, zullen er in de intramurale setting minder werknemers nodig zijn. Meer mensen zullen de keuze maken voor het gemeentelijk domein. Daarnaast zullen andere professionals in het gemeentelijk domein of de eerstelijns zorg met mensen met beperkingen in hun werk te maken krijgen. Het aldus geschetste beeld van de maatschappelijke ontwikkelingen en de daaruit voortkomende maatschappelijke behoefte wordt door mij herkend.

Dit alles vraagt om een herbezinning op de kennis en vaardigheden die bij professionals op dit terrein noodzakelijk zijn. Een AD Sociaal werk in de zorg is in dit kader een goede ontwikkeling. Juist in deze periode waarin er veel voor de sector verandert, is het een goede zaak dat de brancheorganisatie (ook uit oogpunt van goed werkgeverschap) en een tweetal Hogescholen dit hebben opgepakt. Het is een goede ontwikkeling om erop voorbereid te zijn dat meer (aankomende) professionals die oorspronkelijk zouden kiezen voor de intramurale setting kunnen doorschuiven naar het gemeentelijk domein. Duidelijk is dat daar de kennis en vaardigheden om om te gaan met mensen met een verstandelijke beperking niet toereikend zijn. Nieuwe opleidingen en scholing op deze terreinen is een noodzaak om op verantwoorde wijze de begeleiding en ondersteuning te kunnen verrichten aan een kwetsbare doelgroep. Het feit dat het gemeentelijk domein in beweging is, is in mijn ogen geen reden om niet actief in te spelen op de stijgende behoefte aan kennis in dat gemeentelijke domein wanneer het gaat om mensen met een verstandelijke beperking. Die kennis is hoe dan ook nodig, ook in nieuwe opleidingen.

Directie Langdurige Zorg

Kenmerk
DLZ/KZ-132331

Met de AD wordt tegelijkertijd een opstap gecreëerd van mbo- naar hbo-niveau. Voor veel mbo-studenten is de overgang naar hbo te groot waardoor er veel mensen afhaken. Deze tussenstap lijkt hierin te 'bemiddelen'. Het spreekt ons aan dat er -behalve de 'plus' op het mbo niveau- bij deze AD ook bekeken is hoe dit aansluit op de HBO bachelor Sociaal Pedagogische Hulpverlening, wat daarna mogelijk een vervolgstap is voor studenten.

Dit alles pleit er m.i. voor om deze AD te realiseren. Daaraan zouden wel enkele voorwaarden kunnen verbonden. Bijv. dat deze AD niet beperkt blijft tot twee hogescholen, maar dat op basis van de ervaringen die hier worden opgedaan wordt gekeken naar landelijke doorontwikkeling. En ook dat tijdens de opleiding voortdurend wordt gezien welke ontwikkelingen er in gemeenten zijn (die inderdaad sterk in beweging zijn) en die ook terug laten landen in de opleiding (wisselwerking tussen theorie en praktijk). Het verdient tot slot ook aanbeveling om in deze AD een relatie te leggen met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, dat naar verwachting dit jaar door Nederland wordt geratificeerd.

Met vriendelijke groet,

de directeur Langdurige Zorg,

drs. M. Verbeek